

TRIBUNE

NA DE HERSTART: INVESTEER IN OPENBARE DIENSTEN

inhoud

inhoud en colofon	2
wedstrijd	2
algemeen	3
spoor	4
tram bus metro	6
de post	8
gazelco	10
telecom	11
federale overheidsdiensten	12
vlaamse overheidsdiensten	14
lokale en regionale besturen	16
onderwijs	19
cultuur	23
agenda	24

colofon

Hoofredactie en verantwoordelijke uitgever:

Chris Reniers
Fontainasplein 9-11, 1000 Brussel
Tel: 02-508 58 11 Fax: 02-508 58 40
chris.reniers@acod.be

Redactiesecretariaat:

Chris Camps - chris.camps@acod.be

Redactie:

Rita Coeck, Nancy Libert, Jean-Pierre Nyns, Chris Moortgat, Ludo Sempels, Willy Van Den Berge, Robrecht Vanderbeeken, Gino Hoppe, Bart Neyens, Jan Van Wijngaerden

Eindredactie:

Robin Productions, Aalst

Vormgeving: Robin Productions,
Els De Waele

Drukkerij: Moderna Printing

online

 www.acodonline.be

 www.facebook.com/acod.abvv

 @ACOD_ABVV

wedstrijd

Mediamarkt- geschenkbon

Winnaars

Frank Borms (Tollembeek), Ellen Roziers (Heist op den Berg), Bart Van Bael (Koeckelberg), Raymond Sybiegs (Borgerhout) en Dirk Blendeman (Lede) hebben de vragen van vorige editie correct beantwoord. Ze winnen een FNAC-geschenkbon

Nieuwe prijs:

Mediamarkt-geschenkbon

Nieuwe vragen

- Hoe vaak komt het woord 'corona' (alleen of in een samenstelling) voor in een titel of boventitel van artikelen in deze editie?
- In vergelijking met het 'gewone' ouderschapsverlof heeft de corona-versie ervan drie belangrijke voordelen. Twee ervan zijn dat het niet in rekening wordt gebracht met het krediet van het gewone ouderschapsverlof en dat de aanvraagprocedure korter is. Wat is het derde pluspunt?
- Welke hoge instelling besliste eenzijdig – met de belofte telewerk in te voeren, maar zonder sociaal overleg of syndicale inbreng – de mogelijkheid te beperken om recuperatiedagen op te nemen, vijf dagen jaarlijks te schrappen en vanaf 1 september 2020 de prikklok af te schaffen?

Antwoorden mailen naar

chris.camps@acod.be
of sturen naar Chris Camps,
Fontainasplein 9-11, 1000 Brussel.

Gelieve je adres te vermelden bij je antwoorden.

Als je het mij vraagt

“De openbare diensten mogen de kostprijs van de coronacrisis niet betalen”

Onze lezers krijgen deze maand opnieuw een ‘corona-editie’ van Tribune in de bus. Nu is er echter wel wat zicht op een her-neming van het ‘gewone’ leven. Hoe kijkt de vakbond daar tegenaan?

Chris Reniers: “Voor het grootste deel van het personeel van de openbare diensten viel het professionele leven nauwelijks stil. Het was voor sommigen misschien wel minder druk, maar velen bleven gewoon aan de slag. Wat nu wel zal veranderen is de toename van contacten met de burgers, die weer volop gebruik zullen maken van de openbare dienstverlening. Het openbaar vervoer zal weer veel mensen naar het werk vervoeren en jongeren naar school, de gemeentelijke diensten her-nemen hun dienstverlening aan de burger en ook de rechterlijke instellingen starten hun behandeling van dossiers weer op. De ACOD is uiteraard tevreden over deze noodzakelijke, georganiseerde heropstart, maar onze grootste bekommernis blijft de veiligheid. We denken daarbij aan de veiligheid van de burgers, maar bovenal aan die van het personeel van de openbare diensten. We zetten alles op alles opdat de overheid het nodige zou doen om haar personeel op een veilige manier te laten werken.”

Verloopt de samenwerking met de openbare werkgevers goed om in die veiligheid te voorzien?

Chris Reniers: “Het is zeer frustrerend te merken dat in sommige openbare sectoren de werkgever soms niet meegaat in dat veiligheidsverhaal en het afdoet als onredelijke vakbondsverzuchtingen. Dat is een spijtige zaak. Op een bepaald moment zal dat tot incidenten leiden. Veel problemen kunnen vermeden worden als men de zeer redelijke vragen van de vakbonden zou beantwoorden. Eén zaak is duidelijk: er moet geïnvesteerd worden in de veiligheid van de personeelsleden.”

Moeten we nu de herstart een feit is de aanpak van de coronacrisis evalueren?

Chris Reniers: “Uiteraard, het is belangrijk dat we leren uit onze ervaringen. Wat had vermeden kunnen worden? Wat kan verbeterd worden voor het geval dat we te maken zouden krijgen met een nieuwe opstoot van het coronavirus? Centraal in deze evaluatie moet volgens mij de rol van de openbare diensten staan. Zij zijn immers essentieel als motor van dienstverlening aan de burgers en voor de continuïteit van het samenleven en de economische activiteiten.”

Wat vond je van de stellingname van de denktank Itinera, die gezien de kost van de coronacrisis pleit voor besparingen op de openbare uitgaven?

Chris Reniers: “Het verbaast me weinig dat de belangrijkste spreekbuizen van deze rechtseconomische denktank, Ivan Van De Cloot en Jean Hindriks, daarvoor pleiten, daarin geruggesteund door hun spitsbroeder Geert Noels. Dergelijke mensen hebben geen oog voor het geheel van de samenleving of sociale cohesie. Zij zien enkel het economische en de drang naar winst. Zij vergeten maar al te graag het menselijke aspect en de waarde van de openbare diensten. Ik zal nu al heel duidelijk stellen dat na de coronacrisis, de openbare diensten en hun personeel moeten gehonoreerd worden voor de belangrijke rol die ze voor de burgers en het land vervullen. Aan de coronacrisis zal een flink kostenplaatje vasthangen, dat staat vast. We zullen er nog lang de gevolgen van dragen. Maar ik waarschuw nu al dat als men de kostprijs van deze crisis wil laten betalen door de openbare diensten of de sociale zekerheid, de ACOD dat niet zonder slag of stoot zal laten gebeuren!”

Chris Reniers - voorzitter

Nationaal belang De lange weg naar het nieuwe 'normaal'

Bij de spoorwegen werd vanaf 23 maart jl. een 'treindienst van nationaal belang' ingesteld zodat het treinverkeer, dat essentieel is, verzekerd bleef. De Nationale Veiligheidsraad van 24 april zette het licht op groen om gefaseerd terug te keren naar een 'normale' situatie. Vanaf 4 mei werd er opnieuw overgegaan naar het 'gewone' transportplan, evenwel zonder de meeste P-treinen.

Dat dit voor spoorwegpersoneelsleden een zeer moeilijke oefening was, is een understatement. Niemand wist hoeveel mensen op maandag 4 mei de trein zouden nemen. Bovendien was dit pas de eerste stap. Geleidelijk aan zullen de maatregelen nog meer versoepeld worden. Althans, dit is de bedoeling, want we weten niet hoe deze pandemie verder zal verlopen. Hopelijk komt er met de versoepeling geen tweede piek en kan ons sociaal leven opnieuw een doorstart krijgen. Toch zullen we, volgens de specialisten, nog lange tijd met dit virus moeten samenleven en bijgevolg ons leven hieraan aanpassen.

Sociaal overleg in teken van veiligheid

Het sociaal overleg zal opnieuw opgestart worden en de comités PBW zullen weer vergaderen vanaf half mei. ACOD Spoor/CGSP Cheminots drong daarop aan want deze overlegorganen zijn belangrijk voor onze leden en personeelsleden. Zij hebben de vinger aan de pols voor de noden op het terrein. In coronatijdens is dit hard nodig.

Om de werkzaamheden in de meest veilige omstandigheden te kunnen uitvoeren hebben we trouwens een nationale commissie PBW gevraagd, die op 28 april samenkwam. Daar maakten we afspraken over de beschermingsmiddelen, de reiniging van de installaties en het materieel enz.

Men beloofde ons dat in de sanitaire maatregelen en de nodige beschermingsmiddelen zou worden voorzien. Toch moeten we erop toezien dat dit effectief gebeurt. Het is onze taak op het terrein de zaken goed op te volgen en tussen te

komen indien dit niet gebeurt. De CEO van de NMBS heeft ons tijdens de vergadering van het Sturingscomité bevestigd dat er alleen kan gewerkt worden met inachtneming van de veiligheidsmaatregelen.

Dankt aan alle spoorwegmedewerkers!

ACOD Spoor wil u bedanken voor de inspanningen in moeilijke omstandigheden zodat we onze reizigers een kwalitatieve openbare dienst kunnen aanbieden. Dit vraagt veel opoffering en inzet. Deze inspanningen worden door de meesten dan ook zeer gewaardeerd. De steunbetuiging die er waren, bevestigen dit. We mogen allen trots zijn om spoorman of spoorvrouw te zijn!

Hou het gezond, samen komen we erdoor.

Ludo Sempels

Corona

Enkele belangrijke sprokkels

ACOD Spoor heeft dagelijks contact met regionale verantwoordelijken en de directie. We besteden aandacht aan enkele besproken punten. Voor alle duidelijkheid: dit overzicht is slechts een greep uit de gevoerde gesprekken. We verwijzen ook naar De Klapper #28 en andere corona-updates.

Normalisering treindienst 4 mei

Wij benadrukken opnieuw de bezorgdheid van het spoorwegpersoneel met betrekking tot de hervatting van de activiteiten op 4 mei. Wij geven uiting aan de bezorgdheid en vrees van alle agenten. De directie moet zich hiervan zeer bewust zijn en vooral ervoor zorgen dat alle noodzakelijke preventieve en beschermende maatregelen getroffen worden. Bovendien verwachten we dat in deze uitzonderlijke situatie speciale aandacht wordt besteed aan de psychosociale aspecten die geïntegreerd dienen te worden in de algemene maatregelen. Het management bevestigt dit op te nemen in de algemene maatregelen.

Stewarddiensten vanaf 4 mei

Wij vragen de hervatting van de steward-diensten uit te stellen tot een latere datum. Daarnaast vragen we om extra beschermingsmiddelen voor de stewards. De NMBS antwoordt dat voor de hervatting van het normale vervoerplan op 4 mei de rol van de stewards belangrijk is en dat het daarom essentieel is dat een of twee stewards in de 71 stations aanwezig zijn voor het onthaal en het beheer van de reizigersstroom. Met dit in het achterhoofd stelt

de NMBS dat alle middelen van bescherming zullen worden geboden en dat de prioriteit de 'social distancing' blijft.

Mobiele reinigingsteams

De NMBS deelt ons mee dat er vanaf 4 mei extra ingezet wordt op de reiniging en dat mobiele reinigingsteams (B-Clean) worden ingezet om de reiniging aan boord van de treinen uit te voeren.

Verplichting mondkmaskers

We vragen aanvullende informatie over de maskers die verplicht zijn voor de toegang tot stations en treinen. De directie bevestigt dat, in overeenstemming met de besluiten en aanbevelingen van de Nationale Veiligheidsraad, een masker verplicht is, maar dat het vervangen kan worden door een bandana, sjaal of een andere mond-neusbescherming. Wij dringen aan op verplicht gebruik van een mondkmasker in plaats van sjaal of bandana in trein en station. Dit zou vanaf 11 mei 2020 zo zijn gezien iedereen dan een mondkmasker zou moeten hebben.

Tegemoetkomingen hospitalisatieverzekering

ACOD Spoor zal een verlenging vragen van de tegemoetkomingen voor medische kosten na een hospitalisatie gezien bepaalde behandelingen na een medische ingreep opgeschort werden door coronamaatregelen in de ziekenhuizen.

Seinhuizen

Dankzij onze vraag in CPBW werden tussen de werkposten plexiglas schermen geplaatst die ook 75 cm voorbij de werkposten komen.

Telewerk

We blijven aandringen op telewerken. We herinneren de Belgische spoorwegen aan onze voortdurende strijd om zo veel mogelijk satellietposten te organiseren. Deze crisis bewijst meer dan ooit de noodzaak om lokale werkplaatsen te behouden en vooral een gedecentraliseerd operationeel beleid te voeren.

Zomer

We vragen de Belgische spoorwegen om nu al voorbereidingen te treffen in functie van de hitte.

Ten slotte herinneren wij de directie eraan dat wij bijzonder waakzaam en alert zullen zijn voor de naleving van de beschermingsmaatregelen. Daarom zullen we in het geval van geconstateerde tekortkomingen weigeren dat de gezondheid van het spoorwegpersoneel, zijn gezinnen en de reizigers in gevaar wordt gebracht door het niet toepassen van de vereiste maatregelen. Wij herinneren het management aan de verklaring van de CEO op 28 april 2020 dat als de beschermingsmaatregelen niet beschikbaar zijn, er niet gewerkt wordt.

Gunther Blauwens

ACOD Spoor vraagt extra aandacht voor... Collega's met een chronische aandoening of kankerpatiënten

ACOD Spoor/CGSP Cheminots vroeg op de nationale commissie PBW ook aandacht voor collega's met een chronische aandoening of wie kankerpatiënt is (of geweest is). Deze mensen hebben immers een verminderde weerstand en behoren tot de risicogroep. Zij kunnen contact opnemen met de arbeidsarts van IDEWE voor aangepast werk (maak een afspraak). Contacteer eerst uw huisarts

of specialist voor een attest dat u kan voorleggen bij de arbeidsarts.

Collega's van wie de huisgenoot kankerpatiënt is (geweest) zijn terecht zeer bezorgd. De vrees om iemand thuis te besmetten is groot. 'Kom op tegen kanker' heeft een reeks aanbevelingen gelanceerd die we graag onder de aandacht brengen: zo veel mogelijk thuiswerk via telewerken

of een aangepast takenpakket. We vragen de Belgische spoorwegen deze aanbevelingen maximaal op te volgen en zeer flexibel te zijn opdat spoorwegcollega's die in een dergelijke situatie met een gerust gemoed kunnen doorgaan.

Gunther Blauwens

Technische diensten Hoog tijd voor correct loon- en loopbaanbeleid

Op 12 jaar tijd is De Lijn al aan haar zesde directeur Techniek toe, waarvan de eerste drie deze job beschouwden als een soort 'landingsbaan'. Van een echte langetermijnvisie, laat staan een beleid, was er geen sprake. Zicht op beterschap is er nog niet.

Toen in 2017 Peter Van Walleghem in dienst kwam, was er even hoop bij de technische diensten. De Lijn beschouwde hem, gezien zijn lange internationale ervaring in de bedrijfswereld en zijn strategisch inzicht, als een toptransfer. Op dat moment bevond de afdeling zich al in woelig water. Heel wat technici zegden De Lijn vaarwel, anderen eisten met hoogdringendheid een herwaardering en een nieuw loon- en loopbaanbeleid, iets waar zij al jaren op wachtten. De eerste donderwoekendoken al op toen De Lijn de toenmalige directeur supply management aan de deur zette. Helaas stapte Van Walleghem enkele maanden later geheel onverwacht op bij De Lijn om elders 'andere uitdagingen' aan te gaan.

Hoopvol verhaal voor de toekomst

Van Walleghem had nochtans een hoopvol verhaal gebracht over de toekomst van De Lijn Technics. Hij sprak over gevorderde autonomie, over een herwaardering van het beroep met plaats voor initiatief en inspraak en over permanente opleiding. Deze aanpak zou de marktwaarde van de medewerkers verhogen. Hij wilde ook werken aan een prestatiegericht loonbeleid in lijn met wat op de markt betaald wordt. Er werd gegarandeerd dat al wie niet in dit nieuwe loonbeleid zou willen instappen, zou kunnen voortwerken met de klassieke baremieke loonopbouw van voorheen. Iedereen zonder onderscheid zou loopbaankansen krijgen door een loonevoluatie in vier etappes op basis van drie pijlers: kennis, kunnen en attitude.

Onrealiseerbare ambities

Tijdens zijn rondgangen in de onder-

houdscentra wist de directeur het vertrouwen van de technici te winnen. Dus legde het personeel van Techniek geduld aan de dag, hoewel maanden en jaren maar bleven verstrijken.

Dit geduld werd echter niet beloond want Peter Vanwalleghem heeft dus ondertussen vrijwillig het bedrijf verlaten. Wellicht gingen ook zijn ambities te ver en realiseerde hij zich dat hij zijn visie er bij de top van de VVM niet zou doorkrijgen. De Lijn stelde in de media dat zij deze directeur met zijn sterke kijk op de toekomst niet graag zag vertrekken, maar dat het voor zich sprak dat zij het werk van deze visionair zou voortzetten.

Onverwachte switch

Ondertussen zijn wij alweer een half jaar verder en werden de besprekingen over een nieuw loon- en loopbaanbeleid opnieuw opgestart. Tot onze verwondering blijkt nu dat het huidige management resoluut afstapt van die vanzelfsprekendheid. De Lijn wil enkel nog focussen op de hogere categorieën bij Techniek. Deze zouden zich beperken tot de experts binnen de service traminfrastructuur, specialisten elektriciteit en elektronica voor wat betreft gebouwen en voertuigen.

Het nieuwe loon- en loopbaanbeleid gaat dus momenteel over amper 16 procent van het personeel in de technische diensten. Wij weten dat deze categorie werknemers moeilijk aan te trekken of te houden is in het huidige loonmodel. Van de spreekwoordelijke wortel die alle technici tijdens de roadshows van de voormalige directeur werd voorgehouden, blijft vandaag echter niets meer over.

Geen gelijke kansen voor iedereen

Liefst 84 procent van de technici blijven met het recent loopbaanvoorstel van De Lijn in de kou staan. Dit staat haaks op alles wat wij ooit geëist hebben voor Techniek en op de persoonlijke beloften die op de werkvloer gedaan zijn door de vorige directeur. Het voorstel van De Lijn voldoet niet aan de verwachtingen van de technici. ACOD TBM zal dit plan dan ook niet verdedigen, zonder een uitbreiding en loopbaanperspectieven voor alle technische functies.

De Lijn verwacht ons 2 juni 2020 aan de onderhandelingstafel in een paritair comité over een loopbaanakkoord voor de minderheid, zijnde 16 procent van Techniek.

Op de lange baan

Voor de grote meerderheid van de technici verwijst de directie naar een later tijdspad, dat echter niets met een nieuw loopbaanbeleid zal te maken hebben. De directie stelt dat zij pas in 2021 over de barema's wil praten, op voorwaarde dat dit gebeurt in het kader van het IPA (interprofessioneel akkoord) over koopkrachtverhoging. Ze wil dus nu al een hypotheek leggen op de sociale programmering 2021-2022. Daardoor zouden alle

personeelcategorieën van De Lijn met hun centen een baremieke correctie voor de Techniek financieren. Dat gaat ons te ver, De Lijn maakt er zich zo wel heel gemakkelijk van af.

Aantrekkelijker maken beroep

Wij willen dat de directie op een volgend paritair comité de in de cao van september 2019 gesloten akkoorden nakomt. We willen een handtekening zien onder een kader van maatregelen die 'het beroep

van technicus aantrekkelijker kunnen maken'. Dat was vorig jaar zo afgesproken in een cao. ACOD TBM heeft zich over dat kader tijdens de afgelopen maanden zeer duidelijk uitgesproken in verscheidene werkgroepen, met rechtstreekse input van de werkvloer. Het moment om dit in praktijk te brengen is aangebroken.

Rita Coeck

Verkiezing nieuwe regiosecretaris Oproep tot kandidaturen

In het vierde kwartaal van 2020 gaat regiosecretaris Rita Coeck met pensioen. Om een vlotte overgang mogelijk te maken, doen wij nu al een oproep tot kandidatuurstelling voor de functie van regiosecretaris ACOD TBM Vlaanderen.

Kandidaten moeten actief militant zijn, aan alle acties deelgenomen hebben en minstens vijf jaar ononderbroken lid zijn van ACOD TBM.

De nieuwe regiosecretaris wordt op een Buitengewoon Congres verkozen dat zal georganiseerd worden op een nader te bepalen tijdstip, rekening houdend met de aanbevelingen van de Nationale Veiligheidsraad over de bestrijding van het coronavirus.

De kandidaturen moeten aangetekend voor 16 juni 2020 aankomen op het federaal secretariaat ACOD TBM, t.a.v. Rita Coeck, Fontainasplein 9-11, 1000 Brussel.

Veilig op weg dankzij ACOD TBM

Gezien de versoepeling van de coronamaatregelen zullen de komende weken steeds meer mensen opnieuw de bus en de tram nemen. Al op 15 april eiste ACOD TBM gesloten veilige compartimenten voor de chauffeurs op de voertuigen, naar aanleiding van een aantal zeer krasse uitspraken in de media.

Minister Lydia Peeters liet zich namelijk ontvallen dat ze geen probleem had met het feit dat een veilige afstand houden op het openbaar vervoer moeilijk of niet mogelijk zou zijn. Het management van De Lijn stelde daardoor bij de regering een verplichting tot het dragen van mondkapjes voor, niet meer dan dat. Voor ACOD TBM was het onaanvaardbaar dat de veilige afstand op het openbaar vervoer zomaar werd opgegeven en dat er minder strenge veiligheidsmaatregelen zouden gelden dan in de private sector. Wij wezen de directie op haar burgerlijke aansprakelijkheid en de afdwingbaarheid van de codex 'Welzijn op het werk' en de 'Generieke Gids Covid-19'. Wij waken er

immers over dat de veiligheid op de werkplek gegarandeerd wordt onder eender welke omstandigheden.

De Lijn wou er zich oorspronkelijk gemakkelijk van af maken door te stellen dat een 'afscherming van de chauffeur' om duizend en een praktische redenen niet mogelijk was.

Wij hielden echter vast aan het bewaren van de veilige afstand altijd en overall, beschikbaarheid van alle nodige beschermingsmiddelen voor het personeel, geheel afgesloten veilig compartiment voor de chauffeurs en toezicht op handhaving maatregelen op het voertuig, zonder dat de chauffeur hiervoor de verantwoordelijkheid moet dragen. Bij niet-naleving hiervan zouden we een klacht indienen bij onder andere de externe dienst voor preventie.

Onder onze grote druk, waar uiteindelijk nog een actie-aanzegging voor moest worden ingediend, zijn sinds 4 mei grootscheepse maatregelen genomen, zoals het veilig compartiment op elk werktuig, de mondkapjes en de ontsmettingsproduc-

ten. Zo kan het Lijnpersoneel uiterlijk op 18 mei terug veilig aan de slag.

Rita Coeck

Niet-recurrente bonus Onderhandelingen hebben geloond

Sinds 2010 hebben we ieder jaar een akkoord kunnen afsluiten met bpost over de voorwaarden voor de uitbetaling van een niet-recurrente bonus (NRB). Niet-recurrent betekent dat hierover ieder jaar moet worden onderhandeld. Dit is geen verworven recht. Eind april ontving het bpost-personeel de niet-recurrente bonus voor het jaar 2019. Op basis van het jaarlijks bedrijfsresultaat, de klantentevredenheid en het absentieïsme, wordt een bedrag uitgekeerd.

Tijdens de recentste cao-onderhandelingen hebben we bpost onder druk gezet om de parameters voor de uitbetaling aan

te passen in het voordeel van het personeel, met resultaat. Zo zal, indien bpost in 2019 dezelfde winst gemaakt heeft als in 2018, er een hoger bedrag worden uitgekeerd.

Spijtig genoeg en vooral omwille van de dalende postvolumes zag bpost in 2019 zijn winst met liefst 40 procent dalen. Geen paniek! Het bedrag van de NRB 2020 (prestaties 2019) ligt voor een voltijdse medewerker op 819 euro netto, slechts 6 euro minder dan verleden jaar. Dit dankzij de harde cao-onderhandelingen begin 2019. Zij hebben geloond.

Bovendien werden in het paritair comité van 30 april 2020 de voorwaarden vastgelegd voor de NRB 2021. Deze zijn identiek aan die van het vorige jaar. Alleen, gelet op de uitzonderlijke situatie wegens CoViD-19 wordt de periode van 13 maart tot 30 juni 2020 geneutraliseerd. Het zou onrechtvaardig geweest zijn in deze periode het absentieïsme in rekening te brengen. Als er later dit jaar nog een golf van besmettingen komt, zullen we eisen dat ook deze periode geneutraliseerd wordt voor de absentieïsmedoelstellingen.

Jean-Pierre Nyns

bpost en haar aandelen

Begin mei kondigde bpost aan dat ze voorlopig geen dividend meer zal uitkeren tot de gevolgen van CoViD-19 op langere termijn gekend zijn. Statutair is bpost verplicht ieder jaar 85 procent van de winst uit te keren aan de aandeelhouders. Daar kan en zal nu van afgeweken worden. De voorbije jaren kregen de aandeelhouders almaar meer winst uitbetaald. Vorig jaar ging meer dan 95 procent van de winst naar de aandeelhouders.

ACOD Post vindt de schorsing een heel goede beslissing. Wij pleiten al jaren om de winst te gebruiken om te investeren in de toekomst van bpost en haar personeel. De aandeelhouders zullen daar waarschijnlijk anders over denken.

ACOD Post op het terrein

Omdat wij een vakbond zijn die in tijden van storm naast de matrozen op het dek wil staan, hebben wij de eerste weken na de aankondiging van de CoViD-19-maatregelen al onze leden op het terrein bevroegd. Toen de maatregelen verstrengd werden, was dit niet meer toegestaan. Wij boden vervolgens aan bpost aan om als vrijwilligers te gaan werken. Helaas was de reactie van de business hierop niet altijd positief.

Jean-Pierre Nyns

Actisoc en Pensoc: CoViD-19 is beroepsziekte

CoViD-19 zal beschouwd worden als een erkende ziekte. Bijgevolg zullen alle onkosten daarvoor tegen 90 procent terugbetaald worden. Een aanvraag indienen om het formulier voor de erkenning van de ziekte te ontvangen, kan via actisoc@bpost.be of op het nummer 02 276 82 03. De gepensioneerden die lid zijn van Pensoc kunnen eveneens terecht op dit nummer of via www.pensoc.be. Je kan daar ook info en antwoorden op je vragen krijgen.

Dank u regering!

Deze regering is bpost en haar personeel niet goed gezind. Wij verkregen, via onderhandelingen, voor alle personeel van de operationele diensten een bonus van 480 euro netto. Daarvan zijn jullie via andere kanalen op de hoogte gebracht.

De regering wilde niet ingaan op de vraag van bpost om er een unieke, eenmalige fiscaal vriendelijke uitbetaling van te maken, met als gevolg een meeruitgave voor bpost. Daar bewezen onze 'leiders' al dat ze niets over hebben voor wie tijdens de lockdown plichtsgetrouw zijn werk bleef doen.

Daarenboven gunde deze regering aan bpost het contract niet om mondklappers aan alle burgers van ons land te verdelen. De verdeling moet via de gouverneurs van de provincies en de burgemeesters gebeuren. Een trieste kneuterige mentaliteit. Het moet immers duidelijk zijn wie cadeautjes uitdeelt. Zo blijkt eens te meer dat deze regering niets over heeft voor bpost en haar personeel. Wij konden dit contract meer dan goed gebruiken.

Jean-Pierre Nyns

Recht uit het hart

"Deze dagen is het voor mij ook een rare situatie om mijn werk te doen als factuur. Ik zet de pakjes aan de voordeur, bel aan en terwijl ik al van den hof aan 't lopen ben, zwaai ik naar mijn klanten. De mensen die toch afkomen om hun post of pakje aan te nemen, geef ik met uitgestrekte armen hun gerief. Nu lieve klantjes heb ik liever dat jullie wachten tot ik het in de bus gestoken heb en jullie duim omhoogsteken zodat ik weet dat alles in orde is en ik steek mijn duim ook omhoog dat met mij ook alles ok is. Laten we samen van op afstand zorgen voor elkaar ♥. Toen ik die bloemen aan een brievenbus zag staan met kaartjes erbij, heb ik de klant van op afstand neig bedankt, in mijn postauto gekropen en beginnen janken. Emotioneel zijn het ook zware vermoeiende dagen, maar we houden vol!"

Nancy, lid van ACOD Post

Corona-exitstrategie als liberaal laboratorium Werken? Ja, maar niet met gezondheidsrisico!

ACOD Gazelco nam reeds op 11 maart de beslissing om geen enkele interne vergadering meer te organiseren in de hoofdzetel op het Fontainasplein in Brussel. Toen al schatten de federaal verantwoordelijken het aanstormend gevaar van een wild om zich heen woekerd virus juist in. De gezondheid, de veiligheid en het welzijn van al onze afgevaardigden, alsook de collega's die werken in ons eigen secretariaat en de hele omgeving met alle betrokkenen, waren immers de prioriteit. Een minder doortastend optreden zou dramatische gevolgen hebben gehad voor een veel bredere groep mensen.

Wij blijven syndicaal actief

Intussen leverden de afgevaardigden van ACOD Gazelco onophoudelijk schitterend syndicaal werk binnen de verschillende bedrijven en activiteiten van de sector Gas en Elektriciteit. Het intern overleg werd anders georganiseerd, vaak via toepassingen zoals 'Teams' en 'Skype'. Het is een werkwijze die velen helemaal niet gewend waren, maar ondertussen is wel gebleken dat in een noodsituatie als deze, dergelijke digitale hulpmiddelen wel zeer nuttig kunnen zijn. Ze zorgen voor continuïteit zonder daarbij de deelnemers in gevaar te brengen. Vanop afstand werden zittingen van Ondernemingsraden, Comités voor

Preventie en Bescherming op het Werk en andere (paritaire) vergaderingen gehouden, waarin het verwachte syndicale werk plaatsvond in functie van alle (personeels-) leden.

De adviezen van ACOD Gazelco werden niet overal ingewilligd, maar toch hebben de afgevaardigden onophoudelijk getracht om zo veel mogelijk risico's uit te sluiten ten voordele van alle betrokkenen. Wie op een verkeerde manier instructies geeft, zal door ACOD Gazelco daarin op z'n persoonlijke verantwoordelijkheid gewezen worden. Wie niet horen wil, moet voelen. Ook in deze moeilijke periode werden bedrijfsgebonden cao's en andere collectieve akkoorden afgesloten, soms op een niet zo evidente manier trouwens.

Geen normalisering ten koste van de gezondheid

De afgelopen weken werden meer en meer onpartijdige adviezen van medische experts en virologen door rechtse regeringen ondergeschikt gemaakt aan de volksgezondheid. Een heropflakking van het coronavirus zou misschien nog meer nefaste gevolgen kunnen hebben. Blijkbaar vergeten sommigen dat er geen blind geloof mag zijn in een liberale aanpak van een samenleving. Die moet er immers in de eerste plaats zijn voor en door mensen

en mag dus niet beschouwd worden als een bedrijf of een liberaal laboratorium. Natuurlijk wil een grote meerderheid dat zo snel mogelijk kan overgegaan worden naar een normaal samenleven, maar dat mag nooit ten koste gaan van een mogelijk grootschalig gezondheidsrisico.

Wij vragen uiterste voorzichtigheid

ACOD Gazelco besliste dat al zeker tot het einde van deze zomer geen eigen interne fysieke vergaderingen zullen plaatsvinden in de hoofdzetel van de ACOD. Wij waken over de veiligheid, de gezondheid en het welzijn van alle betrokkenen binnen ACOD Gazelco en hun omgeving. Hopelijk springen ook anderen op een verstandige manier om met een moeilijk in te schatten risico. Verscheidene grote bedrijven in onze sector hebben al aangekondigd dat ze niet te overhaast of te lichtzinnig zullen omgaan met sommige versoepelde maatregelen. We kijken met argusogen toe in welke realiteit we terechtkomen. Vandaar een oproep aan iedereen: breng jezelf en anderen niet in gevaar! Als het in een werkomgeving die richting uitgaat, stop er dan mee en zorg ervoor dat het wél veilig kan of helemaal niet uitgevoerd wordt!

Jan Van Wijngaerden

Luchtvaart en telecom

De ene crisis is de andere niet

Terwijl de luchtvaart als een van de zwaarst getroffen sectoren nog in de lappenmand ligt, begint het 'nieuwe normaal' zich al te installeren in de telecomsector. De winkels van Proximus openen op 11 mei en ook het sociaal overleg hernam op 7 mei voor een eerste keer fysiek, in de werkgroep 'Welzijn op het Werk'. Bij Brussels Airport Company en skeyes werkten de meeste diensten op verminderde kracht door. De invloed op het reizigersvervoer in de luchtvaart was de voorbije maanden echter dramatisch. Brussels Airlines kondigde al een herstructurering aan en ook andere actoren binnen de luchtvaartgemeenschap kampen met zware problemen.

Proximus

Bij Proximus gaan de besprekingen van de normale dossiers gewoon verder en lijkt de draad van cao 2019-2020 opgepikt te zullen worden. De ACOD was in januari 2019 al klaar met een uitgebreide eisenbundel, maar het illustere 'FFP-transformatieplan' gooide roet in het eten om een deftige cao te bespreken of af te sluiten in het belang van de werknemers. Misschien zit dat er de volgende maanden wel in. De ACOD zal ook in deze onderhandelingen de werknemers tot het uiterste verdedigen om hun toekomstige loon- en arbeidsvoorwaarden te verbeteren. Zowel voor, in als na eender welke crisis staan wij voor jullie klaar!

Brussels Airport Company

Financieel staat Brussels Airport Company er niet slecht voor en het bedrijf de situatie gemakkelijk de baas. De directie besliste toch om de inspanning voor het personeel naar beneden te schroeven: de toeslag tot 100 procent brutoloon voor tijdelijk werklozen werd verlaagd naar 85 procent.

Op onze vraag naar de exacte financiële impact kwam meermaals geen concreet antwoord. Een eenvoudige rekensom leert ons echter dat dit geen besparing is van miljoenen euro's, maar eerder een symbolische ingreep voor de directie. Zij vindt dat 'ieder-een moet bijdragen'.

Aangezien de directie zelf 15 procent loon inleverde en de aandeelhouders (tijdelijk) geen dividend krijgen, knipt ze dus ook in

het inkomen van de werknemers.

Jammer genoeg 'vergat' men de werknemers vroeger wel wanneer het goed ging. De bonussen of dividenden vloeiden royaal naar directie en aandeelhouders. Het personeel ontving slechts kruimels via een 'merit-systeem'. De lasten voor iedereen, de lusten voor sommigen. Waar hebben we dat nog gehoord? Verbaast het dat de vlag van het sociaal overleg nog amper de lading dekt bij Brussels Airport Company? De directie maakt handig gebruik van CoViD-19 om 'digitaal' te vergaderen - ook als bepaalde leden technische problemen hebben - om zo haar beslissingen aan te kondigen. Voor argumenten staat ze niet open, waardoor het tot een open conflict kwam met de ACOD over de organisatie van het sociaal overleg. Onze delegatie wenst dat een fysieke aanwezigheid in de vergaderingen terug mogelijk gemaakt wordt om iedereen de kans te geven deel te nemen.

skeyes

Bij skeyes is de enige aandeelhouder de federale overheid en dus speelt daar de kapitalistische logica minder dan bij Brussels Airport Company. De bevoegde minister bevestigde na aandringen zelfs per brief dat de 'nodige steun' zou gegeven worden. Het sociaal overleg kent ook 'digitale moeilijkheden', maar fysieke aanwezigheid tijdens overlegsessies, inclusief vertaling, bleef gegarandeerd. Dit zorgde ervoor dat er verschillende akkoorden werden afgesloten over coronamaatregelen en de heropstart. Zicht op het einde van de crisis is er echter nog niet.

Bart Neyens, Annuska Van Keersebilck

FOD Financiën

Hoe moet het verder met Dynamic Office in het post-coronatijdperk?

In een vorige editie hadden we het over de digitalisering van de FOD Financiën. Een van de gevolgen van die ingrijpende evolutie is dat er, door telewerk en door de personeelsvermindering, veel lege plaatsen zijn in de kantoorgebouwen van de FOD Financiën. Dat is geldverspilling omdat de FOD geen eigenaar is van de gebouwen maar ze tegen een hoge prijs huurt. De FOD zoekt een oplossing voor dit probleem.

Van 'desksharing' naar Dynamic Office

Een eerste aanzet hiertoe was het pilootproject 'desksharing'. Medewerkers beschikken niet langer over een vaste werkplaats, maar kiezen een plek die nog vrij is als ze 's morgens op kantoor komen en hun taak willen aanvatten. Er zijn minder werkplaatsen dan er medewerkers zijn. De bedoeling hiervan is het opkrikken van de bezettingsgraad van de gebouwen. Na dit pilootproject, dat heel wat problemen kende, volgde een evaluatie. Die mondde uit in een nieuw project dat 'Dynamic Office' werd genoemd. Het verschil met het vorige project is dat er 'bubbels' komen, waarin men zich kan terugtrekken als men een taak moet te verrichten die meer concentratie vraagt. Ook worden er meer vergaderzalen ingericht en wordt het project beter aangepast aan de uiteenlopende behoeften van elke dienst, door deze behoeften vooraf te toetsen aan de uitvoering van het project.

Intussen bij de Regie der Gebouwen

Gedurende al deze projecten werkte de Regie der Gebouwen rustig verder aan haar eigen MasterPlan Brussel, waarin de FinanceTower (FinTo) een sleutelrol speelt. Het opzet is in 2024 de federale politie in de FinTo te huisvesten. De Regie houdt de FOD Financiën een spreekwoordelijke en onweerstaanbare wortel voor: de noodzakelijke en volledige herinrichting van de North Galaxy, het andere grote kantoorgebouw van de FOD Financiën in Brussel. Deze transformatie zal door de Regie gefinancierd worden. Vervolgens zullen de

medewerkers van Financiën van de FinTo naar de North Galaxy verhuizen. Dit voorstel werd met open armen aanvaard. Een architect-consultant werd aangesteld om deze operatie in goede banen te leiden. Een eerste aanzet is gegeven, het project gaat van start.

En dan kwam corona

Van bij de eerste skype-vergaderingen met de overheid vroegen de ACOD-afgevaardigden het Dynamic Office-project on hold te zetten en te herbekijken omwille van de coronacrisis. Zullen de medewerkers het nog wel aandurven om te komen werken in grote open landschapsbureaus, zelfs nadat de crisis voorbij is? Hoe zullen de werkplaatsen gereinigd en gedesinfecteerd worden? Er wordt niet ingegaan op deze vragen, er worden geen antwoorden verstrekt. Ondertussen evolueert de gezondheidscrisis en wordt er verplicht, massaal en volledig terecht telewerk verricht. Bij een volgende skype-vergadering met de overheid kwam Dynamic Office weer ter sprake. Deze keer meldde de overheid dat het project, zoals we gevraagd hadden, on hold werd gezet. Maar wel om heel andere redenen dan deze die uw ACOD-afgevaardigden in het achterhoofd hadden. Wij dachten dat we weer zouden evolueren naar meer gedecentraliseerde en afgesloten kantoorruimten met vaste werkplaatsen, de overheid besliste achter het project te herwerken en in nog veel minder werkposten te voorzien dan eerst geraamd. Door de coronacrisis gaat zij ervan uit dat het telewerk definitief in omvang zal verdubbelen. Om dit bevestigd te zien, zal de overheid een enquête over telewerk organiseren.

Enquête over telewerk

De medewerkers moeten voorzichtig te zijn bij het beantwoorden van deze enquête. Als de resultaten ervan de overheid in haar ideeën bevestigt, dan zal het project Dynamic Office versneld over het gehele land uitgerold worden. Dan bestaat het risico dat er van het personeel een ongeziene flexibiliteit gevraagd wordt, waar

niets tegenover staat. Wij eisen in ruil echter wel degelijk een deftige vergoeding voor telewerk.

Bezwaren van de ACOD

De ACOD heeft er geen probleem mee dat er een oplossing gezocht wordt voor een teveel aan kantoorruimte. Dit past in het kader van een goed beheer. Waar we wel een probleem mee hebben is het volgende.

1. Het is geen goed idee deze enquête te houden in volle coronacrisis. De medewerkers zijn door de gebeurtenissen allemaal wat ontdaan, wat de resultaten zal vertekenen.
2. Dat de kantoorruimte niet optimaal benut wordt, is voor een groot deel te wijten aan de inkrimping van het personeelsbestand. Wij pleiten er al jaren voor om juist meer personeel in te zetten, zodat de FOD zijn taken nog beter kan uitvoeren.
3. De ACOD heeft zich altijd verzet tegen de centralisatie van de kantoren en tegen de sluiting van kleinere kantoren, zoals die zich nu doorzet in de provincies. Dit vergroot letterlijk de afstand tussen de burger en de bedrijven aan de ene kant en de administratie aan de andere kant. Dit zorgt voor langere, milieubelastende en tijdrovende verplaatsingen, zowel voor het personeel als voor de burger.
4. Mocht de tendens naar veel meer telewerk toch doorzetten, dan moet de koek gedeeld worden. Dan moet het volledige bedrag dat minder besteed wordt aan de kost van de kantoorgebouwen ten goede te komen aan het personeel, dat het nu met een aalmoes als kostenvergoeding voor telewerk moet stellen.
5. Dat de vergoeding voor telewerk omhoog moet, is niet meer dan normaal. Onderzoek in Amerika heeft aangetoond dat telewerkers dikwijls productiever zijn, door meer werk te verzetten per arbeidsuur. De huidige vergoeding van maximaal 20 euro per maand dient enkel om de kost van de internetverbinding enigszins te milderen. Zij staat echter in geen enkele verhouding tot de hogere prestaties van het telewerkend personeel.

6. Pikant detail is ook dat de FOD Financiën zelf – bij monde van de Dienst Voorafgaande Beslissingen inzake Fiscale Materies (de zogenaamde ‘ruling-dienst’)

– aan private ondernemingen toestaat om aan hun medewerkers een belastingvrije vergoeding voor telewerkers toe te kennen van 126,50 euro per maand, onder de

vorm van ‘kosten eigen aan de werkgever’. Het is onbegrijpelijk dat hetzelfde voordeel niet zou toegekend kunnen worden aan de telewerkende medewerkers van de FOD Financiën zelf.

7. Het eventueel opgelegde telewerk komt de psychologische gezondheid van vele medewerkers niet ten goede. De goede verstandhouding met collega’s, de informele babbel bij de koffieautomaat, maar ook de kennisoverdracht: dit alles dreigt tot het verleden te gaan behoren. Hierover moet eerst goed nagedacht en vooral ook overlegd worden. Een enquête kan dat overleg niet vervangen.

Luc Martony en Peter Veltmans

Raad van State

Hoe men de les spelt aan anderen, maar zelf niet bij de les blijft....

In het begin van de coronacrisis nam ACOD AMiO contact op met de eerste voorzitter van de Raad van State, met de vraag regelmatig crisisvergaderingen te beleggen tussen de korps-oversten en het gemeenschappelijk vakbondsfrent. De eerste contacten verliepen positief: ook de overheid vond dat geen enkel risico mocht genomen worden en dat er geen onderscheid mocht zijn tussen werknemers en magistraten.

Dit resulteerde in beslissingen over telewerk of dienstvrijstelling (voor wie geen telewerk kan verrichten), behoud van loon, het minimaal aantal personen dat op de werkvloer aanwezig moet zijn, vroeger mogen vertrekken om de drukte tijdens de spitsuren in het openbaar vervoer te vermijden en dergelijke.

Helaas, onze verwachtingen waren te optimistisch. Op de algemene vergadering van 21 april jl. kregen we te horen dat de gewone algemene vergadering van de Raad van State beslist heeft – met de belofte telewerk in te voeren – van de gelegenheid te profiteren om de mogelijkheid te beperken om recuperatiedagen op te nemen, vijf dagen jaarlijks te schrappen en vanaf 1 september 2020 de prikklok af te schaffen. Dit alles werd eenzijdig en zonder syndicale inbreng doorgedrukt.

Het is opmerkelijk dat het orgaan dat andere administraties en instellingen de les spelt op het vlak van procedures, zelf deze

procedures niet naleeft omwille van een ‘hoogdringendheid’ die noch de vakbondsafvaardigingen, noch de werknemers of magistraten begrijpen. ACOD AMiO is niet van plan dit zomaar te laten passeren.

Tony Six

Foto Raad van State

Vlaamse overheid Geleidelijke heropstart

Net als alle vakbondsafgevaardigden in de entiteiten, hebben uw secretarissen en adjuncten niet stil gezeten. De voorbije weken moesten we samen vele coronasituaties aanpakken en naar oplossingen zoeken, vrijwel altijd met succes. We hadden ook verscheidene online-overlegmomenten via de Teams-applicatie. Dit lukte wonderwel op technisch vlak. Zijn we op naar een nieuwe tijd?

Op 27 april was er een informeel online-overleg met het Sectorcomité XVIII over alleen de coronasituatie en de opstartfases van de exit in de entiteiten, departementen en agentschappen. We waren na 3,5 uur vergaderen teleurgesteld in de regering en de Vlaamse overheid. Ze hebben duidelijk niet de regie in handen om een globaal afsprakenkader te maken dat de opstartfases kan omzetten in algemene richtlijnen voor alle entiteiten. Het is nochtans belangrijk over een globaal en uniform kader te beschikken dat de entiteiten van de Vlaamse overheid kunnen verfijnen voor de eigen werking. We zien dat de opstart nog niet volledig concreet is uitgewerkt en dat de beschermingsmaatregelen en het materiaal op zich laten wachten.

De ACOD neemt zelf het initiatief

De ACOD en de twee andere vakbonden vroegen gezamenlijk dat het Hoog Overleg Comité (HOC) in spoed zou bijeenkomen. Ook de welzijnscomités in Brussel en in de provincies moeten online overleggen over de nieuwe maatregelen.

De ACOD schreef ook het voorzitterscollege aan om dit te bespreken en overleg te hebben. Dit voorzitterscollege bestaat uit een heel select groepje leidend ambtenaren met leden uit de regeringspartijen en is dus een verlengstuk van de Vlaamse regering. Zij hebben heel wat invloed, maar kennen ook (meestal) de situatie op de werkvloer. We stelden vast dat dit bij de kabinetsafgevaardigden heel wat minder is.

Daarnaast stuurden wij alle Vlaamse departementen en agentschappen een

gepersonaliseerde mail om de concrete opstartplannen op te vragen en met het voorstel hierover online-overleg te organiseren voor de opstart. We kregen heel wat reacties, sommige nogal droog en kort, andere enthousiast omdat de leidend ambtenaren zich gesteund voelden door ons. Hopelijk kunnen wij ons ook door hen gesteund voelen.

Na het informeel overleg werden richtlijnen gestuurd naar de entiteiten en werd het personeel op de hoogte gebracht. Het plan werd opgesteld door het crisismanagementteam van de Vlaamse overheid, in samenspraak met de kern van het voorzitterscollege en na een bevraging van de leidend ambtenaren en crisisverantwoordelijken in de entiteiten. De vraag over de extra twee maanden ouderschapsverlof moest nog worden besproken in de federale ministerraad. Het zal er vermoedelijk doorkomen (of goedgekeurd zijn wanneer je dit leest), maar dan moet de regelgeving eerst nog aangepast worden.

De heropstart

Vanaf 4 mei begon ook bij de Vlaamse overheid een geleidelijke versoepeling van de coronamaatregelen. Maximaal telewerk blijft nog tot en met 8 juni de norm. Alleen voor taken die je niet van thuis uit kunt doen, ga je vroeger het terrein op of naar een kantoorgebouw.

Na de Nationale Veiligheidsraad van vrijdag 24 april besliste het Crisiscentrum van de Vlaamse overheid (CCVO) om stapsgewijs naar de werkvloer terug te keren. Voorlopig zijn er drie fases. De vooropgestelde timing voor aanpassing van maatregelen kan worden bijgestuurd en maatregelen kunnen ook worden terugschroefd, wanneer blijkt dat dit nodig is.

Fase 1: vanaf 4 mei

- Heb je een functie waarbij je het grootste deel van je werkzaamheden uitoefent buiten de kantoorgebouwen (bijvoorbeeld werfopvolging, terreinwerkers, bepaalde inspectie- en controlefuncties...)? Dan ga je – als dat nog niet het geval was – weer volledig

op het terrein aan de slag. Je blijft wel thuis werken voor de administratieve activiteiten.

- De gebouwen van de Vlaamse overheid blijven beperkt open op weekdagen (9 tot 16 uur), en enkel voor collega's die er voor hun functie expliciet aanwezig moeten zijn.

Fase 2: vanaf 11 mei

- Heb je een functie met taken die je niet allemaal van thuis uit kan uitvoeren? Dan ga je vanaf 11 mei voor die taken opnieuw naar de kantoorgebouwen. Bekijk samen met de leidinggevende de concrete werkafspraken.
- Ook face-to-face dienstverlening, waarbij medewerkers in contact komen met burgers, is dan opnieuw mogelijk, op voorwaarde dat de nodige beschermingsmaatregelen aanwezig zijn.
- Je blijft activiteiten in de kantoorgebouwen maximaal combineren met telewerk.
- Vanaf 11 mei gaan de gebouwen van de Vlaamse overheid weer 'normaal' open voor de eigen medewerkers die weer naar de kantoorgebouwen mogen komen en beperkt voor bezoekers.

Fase 3: vanaf 8 juni

Hoe een geleidelijke terugkeer naar de werkvloer vanaf 8 juni mogelijk is voor alle medewerkers van de Vlaamse overheid, wordt nog bekeken.

Risicogroepen

In elke fase gebeurt het opnieuw opstarten van niet-thuiswerkactiviteiten met bijzondere aandacht voor veilige werkomstandigheden. De entiteit zal hiervoor de nodige maatregelen treffen na een risicoanalyse met de preventiedienst en in dialoog met medewerkers. Blijf zelf de richtlijnen respecteren om besmetting te voorkomen.

- Behoor je tot een risicogroep of woon je samen met iemand die tot een risicogroep behoort? Bespreek met de leidinggevende hoe je veilig aan het werk kan.
- Ook als je je zorgen maakt over de

combinatie met je privéleven (opvang kinderen, mantelzorg...) kun je dit met de leidinggevende bespreken.

Praktisch

- We blijven zeker tot 8 juni maximaal digitaal en op afstand vergaderen en samenwerken. Niet-essentiële vergaderingen die niet van op afstand kunnen plaatsvinden, vinden tot nader order niet plaats.
- Alleen essentiële vergaderingen en overlegmomenten die niet op afstand kunnen, hebben plaats in de kantoorgebouwen. In een vergaderzaal mag maximaal de helft van de stoelen ingenomen zijn en moet 1,5 meter afstand tussen aanwezigen gegarandeerd worden.
- Grote bijeenkomsten en evenementen kunnen al zeker niet tot en met 31

augustus. De auditoria, polyvalente ruimtes en binnentuinen in de gebouwen van de Vlaamse overheid kunnen niet gereserveerd worden.

- Opleidingen gebeuren nog steeds maximaal digitaal en op afstand. Alle opleidingen uit het aanbod van het Agentschap Overheidspersoneel worden tot en met 31 augustus digitaal georganiseerd of uitgesteld als het niet anders kan.
- Dienstreizen naar het buitenland blijven tot nader order niet mogelijk. Binnenlandse dienstreizen worden beperkt, ze kunnen alleen als ze absoluut noodzakelijk zijn voor het werk.
- De uitgangspunten zijn de volgende.
- De dienstverlening blijft nog steeds maximaal gegarandeerd.
- De veiligheid, zowel tijdens het woon-werkverkeer als op het werk, is belangrijk.

- De Vlaamse overheid houdt in haar beslissing om werknemers te laten terugkeren naar de werkvloer ook rekening met de beslissingen die in andere sectoren worden genomen, zoals onderwijs, kinderopvang en openbaar vervoer. Naast veilige omstandigheden staat ook een realistische balans werk-privé voorop.

Deze beloften en plannen worden maximaal opgenomen door de entiteiten. Slechts enkelen proberen er zich aan te onttrekken. Maar dan is er nog steeds uw ACOD.

Jan Van Wesemael, Chris Moortgat, Sylvia L'homme, Geert Dermaut, Eddy Hendryckx, Ingrid Moens

Corona-ouderschapsverlof Wat is het en hoe kan je er gebruik van maken?

Op 2 mei trof de federale ministerraad een beslissing over het corona-ouderschapsverlof. Dit verlof kan opgenomen worden in de periode van 1 mei tot en met 30 juni 2020. Hoe zit het in mekaar?

Personeelsleden die minstens een maand in dienst zijn en minstens 75 procent werken, kunnen hun arbeidsprestaties verminderen met een vijfde of met de helft. Voltijdse onderbreking is dus niet mogelijk in het kader van corona-ouderschapsverlof. Opgelet: het corona-ouderschapsverlof is geen recht, maar een gunst. Je hebt dus het akkoord van de werkgever nodig.

De voorwaarden lopen gelijk met degene die opgenomen zijn in het federaal thematisch ouderschapsverlof, maar er zijn enkele verschillenpunten:

- Het geldt ook voor pleegouders;
- Er is geen leeftijdsgrens van 12 of 21 jaar als een kind of volwassene met een handicap wordt opgevangen.

Het corona-ouderschapsverlof kan worden aangevraagd in maanden, in weken of in een combinatie van beide. Periodes moeten niet aaneensluiten.

Voordelen

Er zijn belangrijke voordelen verbonden aan het corona-ouderschapsverlof:

- De uitkeringen van de RVA liggen bruto 25 procent hoger dan de gewone uitkeringen voor ouderschapsverlof.
- Het wordt niet in rekening gebracht met het krediet van het gewone ouderschapsverlof (8 maanden halftijds of 20 maanden een vijfde). Het gaat dus om een bijkomend verlof.
- De aanvraagprocedure is korter dan voor het gewone ouderschapsverlof. Het personeelslid moet zijn werkgever drie werkdagen vooraf op de hoogte brengen (een kortere termijn is mogelijk in onderling overleg).

Overstappen van een ander verlofstelsel?

De procedure hiervoor is afhankelijk van het verlofstelsel. Wie momenteel het federaal thematisch

ouderschapsverlof opneemt, kan dat lopend verlofstelsel omzetten naar corona-ouderschapsverlof, mits akkoord van de werkgever. Het lopend verlofstelsel wordt dan tijdelijk stopgezet. Na afloop van het corona-ouderschapsverlof begint het gewone ouderschapsverlof terug te lopen tot de voorziene einddatum.

Voor wie momenteel een ander verlofstelsel opneemt (de federale thematische verlopen palliatief verlof of verlof voor medische bijstand, of het Vlaams zorgkrediet), is een andere procedure van toepassing. Je kan deze verlopen opzeggen mits akkoord van de werkgever. Maar dan is het wel een definitieve stopzetting van dat verlofstelsel. Als je na het corona-ouderschapsverlof terug in dat verlofstelsel wilt stappen, zal je het opnieuw moeten aanvragen volgens de geldende procedure.

Terugwerkende kracht tot 1 mei?

De terugwerkende kracht is enkel mogelijk voor wie op 1 mei al gebruik maakte van het federaal thematisch ouderschapsverlof en op voorwaarde dat het verlofstelsel wordt opgenomen volgens hetzelfde prestatieregime (halftijds of een vijfde). De retroactiviteit geldt dus niet voor wie momenteel gebruikmaakt van bijvoorbeeld het Vlaams zorgkrediet of een verlofstelsel met een ander prestatieregime. Dit is verwarrend en heeft bovendien belangrijke gevolgen. Als je op dit ogenblik (11 mei) het Vlaams zorgkrediet wilt stop-

zetten en overstappen naar het corona-ouderschapsverlof, dan kan dat niet met terugwerkende kracht. Voor de periode van het Vlaams zorgkrediet betekent dit dat de gestarte periode in mei wordt meegeteld voor een volledige maand (deze gaat dus af van de teller). Het enige voordeel dat je dan overhoudt, is de verhoogde premie van de RVA. Dit is toch een vreemd gevolg als men de werknemers de kans wil geven om het hoofd te bieden aan de uitdagingen van de coronacrisis.

Aanvraag bij RVA?

Dat kan op dit moment nog niet (op 9 mei 2020, datum van opmaak van dit artikel) en dit zorgt voor een nog onduidelijkere situatie. Personeelsleden zouden toch correcte informatie moeten krijgen over de modaliteiten van een verlofstelsel vooraleer ze de aanvraag indienen bij hun werkgever? Het is trouwens ook nog wachten op het advies van de Raad van State.

ACOD LRB juicht de invoering van een corona-ouderschapsverlof toe. Dit is immers noodzakelijk om de problemen te kunnen aanpakken, zowel op professioneel vlak als in de privésituatie. Maar kan het allemaal niet eenvoudiger? Voor vele personeelsleden is het gissen wat de gevolgen zijn. Informeer je dus goed en intussen houden ook wij je op de hoogte.

Willy Van Den Berge, Gert Vlasselaer

Verenigingswerk Grondwettelijk Hof zegt njet

In december schreven we al over de toename van 'verenigingswerkers' in lokale besturen. ACOD LRB vreest immers dat deze nieuwe vorm van werken zonder degelijke arbeidsvoorwaarden en -omstandigheden op termijn de duurzame tewerkstelling in gevaar zal brengen. Bovendien wordt ook de financiering van de sociale zekerheid erdoor in gevaar gebracht. Waarover gaat het precies?

Werknemers die minstens 80 procent werken, gepensioneerd en zelfstandigen mogen onbelast bijklussen voor openbare besturen, socioculturele vzw's of feitelijke verenigingen en dit tot maximum 6250 euro per jaar. De lijst van mogelijke activiteiten was enorm: animator, trainer, conciërge, gids, begeleider, tot taken in de kinderopvang en de woonzorgcentra. In een statuut wordt niet voorzien en over de kwalificatievereisten of de arbeidsvoorwaarden wordt niet gesproken.

Gammel wettelijk kader

Het oorspronkelijk advies van de Raad van State van 1 december 2017 sprak al over de ongelijke behandeling van de verenigingswerkers ten aanzien van de werknemers. Hoewel ze gelijkaardige activiteiten uitoefenen, worden ze fiscaal en sociaal

verschillend behandeld.

ACOD LRB verwachtte nog meer conflicten met andere regelgeving (Welzijnswet, Europese Richtlijn, advies van de Nationale Arbeidsraad) en kreeg gelijk. Op 23 april 2020 vernietigde het Grondwettelijk Hof het stelsel van het onbelast bijverdiene.

Waarom kan verenigingswerk niet volgens het Grondwettelijk Hof?

- Verenigingswerkers vallen niet onder een groot deel van de arbeidswetgeving, in tegenstelling tot de werknemers die dezelfde activiteiten uitoefenen in het kader van een arbeidsovereenkomst. Er geldt geen minimumvergoeding en geen beperking met betrekking tot het moment waarop de activiteiten plaatsvinden. Bovendien is er geen beperking inzake de tijd die de verenigingswerker kan besteden aan die activiteiten en zijn er ook geen verplichtingen inzake pauzes en rustperiodes.
- Het argument dat het is om rechtszekerheid te bieden aan verenigingswerkers die in hun vrije tijd occasioneel bijverdienen, is onvoldoende om hen een statuut te geven dat buiten de arbeidswetgeving valt.
- De gevolgen van de invoering van het bijzondere statuut van verenigingswerker staan niet in een redelijke verhouding tot

het nagestreefde doel van administratieve vereenvoudiging.

- Dezelfde activiteit kan door dezelfde persoon voor dezelfde organisatie worden uitgeoefend, deels als vrijwilliger of deels als verenigingswerker. Dit opent de deur voor misbruik, namelijk de uitvoering van prestaties die in werkelijkheid een professioneel karakter vertonen. Eigenlijk komt het neer op een verhoging van de toegestane forfaitaire vergoeding voor vrijwilligerswerk, zonder objectief criterium.
- Het Hof gaat niet akkoord met de redenering dat een werknemer met zijn werk en het daaraan gekoppeld gewaarborgd loon in zijn levensonderhoud en dat van zijn gezin wil voorzien, terwijl verenigingswerkers hun werk enkel zouden doen omwille van het maatschappelijk belang, zonder commercieel doel of winststreven. Dit is volgens het Hof geen reden om hen geen sociale en fiscale bijdragen te laten betalen. Ook het argument dat vrijwilligerswerk het probleem van het zwartwerk oplost, houdt volgens het Hof geen steek.

Overgangsmaatregel

Ondanks de vernietiging door het Grondwettelijk Hof, geeft het Hof ook respijt aan de verenigingswerkers die momenteel aan de slag zijn. Zo wordt een overgangsmaatregel ingevoerd tot en met 31 december 2020. Anders zouden personen die inkomsten ontvangen voor activiteiten uitgeoefend op basis van de bestreden wet te veel negatieve gevolgen ondervinden.

Het arrest van het Grondwettelijk Hof met betrekking tot de vernietiging van de regeling voldoet volledig aan onze verwachtingen. ACOD LRB zal nieuwe wetgeving steeds toetsen aan hogere wetgeving en normen. Dat is onze taak. Bovendien stellen we een groot vertrouwen in onze democratische instellingen (zoals het Grondwettelijk Hof en de Raad van State). ACOD LRB blijft strijden voor sterke openbare diensten met duurzame en onafhankelijke tewerkstelling die onze sociale zekerheid handhaaft en versterkt. Dat is onze plicht.

Willy Van Den Berge, Gert Vlasselaer

Verspil nooit een goede crisis Om het belang van openbare diensten aan te tonen

De coronacrisis wijzigt de maatschappelijke gewoonten grondig. Het zorgt voor leed en vraagt veel van ieder van ons. Als vakbond kunnen wij al een aantal lessen trekken uit deze crisis. Want ook na de coronacrisis moeten we aan de slag met een federale en Vlaamse regering die van de meet af kozen voor besparingen in de overheid, de verdere afbouw van het ambtenarenstatuut en de onvoorwaardelijke steun aan (privatiseringen en) het bedrijfsleven.

Privatisering

De luide roep naar privatiseringen, onder het mom dat alles dan veel efficiënter en goedkoper zou gebeuren, kan naar de vuilnisemmer. Uit deze crisis blijkt dat de grote private spelers, die zelf weinig bijdragen aan de sociale voorzieningen in ons land, gretig gebruik maken van deze sociale voorzieningen. Zij roepen nu om overheidsgeld en doen massaal een beroep op tijdelijke economische werkloosheid. De werknemers worden aan hun lot overgelaten. De flexibele contractanten zijn helemaal de pineut. Het extreem geprivatiseerd gezondheidssysteem in de Verenigde Staten leert ons dat deze benadering niet in staat is om een dergelijke crisis op te vangen en de maatschappij te beschermen.

Besparingen publieke sector

De privésector geniet een overwaardering, even groot als de onderwaardering van de publieke sector. De jarenlange besparingen in de overheidssector en de onderwaardering van de ambtenaren eisen hun tol. De markt biedt geen enkel antwoord op dergelijke crisissen terwijl een goed functionerend overheidsapparaat wel het verschil maakt. Het leert ons dat je niet alle beroepen en diensten kan inschakelen in het winst-denken of uitdrukken in omzetcijfers. En ja, deze beroepen verdienen respect en waardering.

Het toont ons ook het belang van preventie in plaats van de eenzijdige focus op resultaat.

Afbouw ambtenarenstatuut

De voorbije jaren zetten de regeringsleiders sterk in op een flexibilisering van de arbeidsmarkt. Ook de overheid werd hierin meegezogen. Duurzame tewerkstelling werd afgebroken ten voordele van onzekere preciaire contracten. Uitzendarbeid, verenigingswerkers, flexwerkers... zouden voor een grotere slagkracht van de overheid zorgen. Niets is minder waar. Bovendien zijn deze personeelsleden de eerste economische slachtoffers van de crisis. Wij willen geen gezeur meer horen over het vette overheidsapparaat met een doorgedreven profitaariaat. Onze ambtenaren staan heel bewust ten dienste van de samenleving. Kreunend onder de besparingen en de toegenomen werkdruk, bewijzen zij dat ze zelfs bereid zijn om hun gezondheid op het spel te zetten voor onze maatschappij.

Sociale rechtvaardigheid

In het post-coronatijdperk moet de sociale rechtvaardigheid terug centraal staan. Tijdens de volgende onderhandelingen zullen wij blijven hameren op het belang van de sociale voorzieningen, de nefaste

gevolgen van het precariaat (klasse van werknemers voor wie arbeidsparticipatie voortdurend onzeker is), de problematiek van de overwaardering van de privésector en de onderwaardering van de publieke dienstverlening, het belang van duurzame tewerkstellingsvormen...

Dit alles behoort tot de theorie en de strategie. ACOD LRB wil in de eerste plaats luisteren naar de personeelsleden uit de woonzorgcentra en de publieke ziekenhuizen, de politiemensen, de medewerkers van de huisvuilophaling, de ambtenaren van het gemeentebestuur, die het land helpen voortdraaien. Zij zijn de mensen op het veld, die elke dag opnieuw ten dienste staan van ons allemaal, gemotiveerd en plichtsbewust, blootgesteld aan vele gevaren.

Wij moeten heel bescheiden blijven en met het volste respect de inzet waarderen van al deze personeelsleden van de lokale en regionale besturen. Het zijn zij die de motor aan de praat houden en ons behoeven voor het stilvallen ervan, wat nefaste gevolgen zou hebben. Een welgemeende dankjewel allemaal.

Willy Van Den Berge, Gert Vlasselaer

Volg coronabeleid op de voet met ACOD Onderwijs

ACOD Onderwijs volgt de ontwikkelingen in de coronacrisis op de voet. Zodra het ministerie van Onderwijs informatie ver-

spreidt of maatregelen uitvaardigt, delen wij die met jullie via onze facebookpagina (www.facebook.com/acodonderwijsvg/)

en onze website (www.acodonderwijs.be).

Basiseducatie ACOD Onderwijs gaat niet akkoord met voorontwerp programmadecreet

ACOD Onderwijs heeft een protocol van niet-akkoord ondertekend over het voorontwerp van programmadecreet bij de aanpassing van de begroting 2020. Wij kunnen niet akkoord gaan met de wijze waarop is overlegd en beslissingen zijn genomen voor de centra voor basiseducatie.

Nog voor de Vlaamse Regering een eerste politieke beslissing genomen heeft over de begeleidingsopdracht van het Vlaams Ondersteuningscentrum voor het Volwassenenonderwijs (VOCVO) – beperken van begeleiding tot enkel de centra voor basiseducatie – zijn alle betrokken pedagogisch begeleiders van VOCVO reeds per aangetekend schrijven bedankt met een vooropzeg. Voor de gedetacheerden wordt hun opdracht eind dit schooljaar stopgezet. Meer zelfs, de overheid zorgt voor een audit om de eventuele vooropzeggingsvergoeding van de contractuele personeelsleden te berekenen. Waarom alle pedagogisch begeleiders hun job verliezen terwijl er twee fulltime-equivalenten overblijven, is onbegrijpelijk. En

dat terwijl in een cao voor de basiseducatie de overheid zich ertoe geëngageerd heeft om de mogelijkheid te onderzoeken om ook deze personeelsleden statutair te maken, net als de andere personeelsleden van de basiseducatie.

ACOD Onderwijs kan ook om andere redenen niet akkoord gaan met deze besparingsmaatregel. De financiering van VOCVO is al onderworpen aan een generieke besparingsmaatregel van zes procent op de werkingsmiddelen. De overblijvende omkadering voor de begeleidingsopdracht – de ondersteuning van de centra voor basiseducatie – is onvoldoende om alle personeelsleden pedagogisch te ondersteunen. Een vlugge berekening leert ons dat er nog amper vier uur pedagogische ondersteuning per personeelslid per jaar aangeboden kan worden.

Wij vragen dan ook dat de financiering voor pedagogische begeleiding berekend wordt op het aantal te begeleiden personeelsleden in plaats van het aantal fulltime-equivalenten. Trouwens, niet alle gegenereerde

fulltime-equivalenten – bijvoorbeeld de asielmiddelen – zijn in de berekening van de financiering opgenomen.

VOCVO kan het ‘plan geletterdheid’ van de Vlaamse regering onmogelijk uitvoeren nu de opgebouwde expertise in vooropzeg is geplaatst en vanaf volgend schooljaar tot de opdracht van twee fulltime-equivalenten zal behoren. Kwaliteitsvol en pedagogisch onderbouwd werken aan geletterdheid is broodnodig, als je weet dat een op zeven volwassenen in Vlaanderen onvoldoende tot niet geletterd is. Projecten tussen partners (onder meer op de werkvloer) met centra voor basiseducatie hebben aangetoond dat geletterdheidsstraining en-coaching werkt.

Het is dan ook bijzonder jammer dat door deze drastische besparingsmaatregel VOCVO en de centra voor basiseducatie geen ondersteuning meer kunnen bieden aan de verschillende partners in en van het volwassenenonderwijs. Ze komen letterlijk op een eiland in het volwassenenonderwijs terecht.

jeanluc.barbery@acod.be

Tijdelijken opgelet!

Juni is een belangrijke maand als je nog tijdelijk bent of als je volgend jaar voor de eerste keer aan de slag wil in het onderwijs. Hou rekening met volgende deadlines.

Uiterlijk op 14 juni moet je elektronisch kandideren voor een tijdelijke aanstelling in het GO! Meer info op: www.acodonderwijs.be/tijdelijken-go. Als je in het gesub-

sidiëerd onderwijs (steden en gemeenten, provincie, vrij onderwijs) wil werken, dan gelden er lokale deadlines en procedures. Contacteer tijdig het schoolbestuur waar je wil solliciteren of vraag hulp aan onze secretaris in je buurt (www.acodonderwijs.be/contacteer-ons).

Uiterlijk op 14 juni moet je kandidatuur voor de Tijdelijke Aanstelling van Door-

lopende Duur (TADD) aangetekend ingediend zijn. Meer info op: www.acodonderwijs.be/tadd-2020/.

Stel de aanvragen niet uit tot 14 juni. Als er die dag een probleem opduikt – computer defect, bepaald document onvindbaar... – dan mis je kansen.

nancy.libert@acod.be

Rechtzetting

In het vorige nummer van Tribune was sprake van 'Langdurig Verlof voor Verminderde Prestaties *wegens Ziekte*'. Dit moest 'Langdurig Verlof voor Verminderde Prestaties *wegens Medische Redenen*' zijn.

Buitengewoon Congres ACOD Onderwijs op 25 mei

Het vierjaarlijkse Statutair Congres van ACOD Onderwijs was gepland op 7 en 8 mei van dit jaar. Door de coronacrisis is het afgelast. In de plaats daarvan wordt een Buitengewoon Congres met een beperkte

agenda georganiseerd op 25 mei. Voor onze leden is wellicht het belangrijkste agendapunt de verkiezing van de voorzitter, de algemeen secretaris en de adjunct-algemeen secretarissen. Wij hou-

den jullie hiervan op de hoogte via onze website.

nancy.libert@acod.be

Aanpassing begroting Vlaamse Regering waant zich Robin Hood

Bij de aanpassing van de Vlaamse begroting ziet de Vlaamse regering zich als Robin Hood. Op het eerste gezicht zou men haar ook nog geloven, want zij injecteert niet minder dan 4,797 miljoen euro in het hoger onderwijs. Maar in tegenstelling tot de echte Robin Hood gaat ze dat geld niet halen bij de rijken om het daarna uit te delen onder de armen. De Vlaamse regering pikt het geld bij de nu al ondergefinancierde hogescholen.

Bij het opstellen van de Vlaamse begroting voor 2020 werden volgende besparingen uitgevoerd.

Financiering en subsidiëring voor de Vlaamse Gemeenschap -uitgezonderd voor de lonen- worden in de begrotingsjaren 2020-2024 niet geïndexeerd. Het bedrag voor de Vlerick Business School wordt vanaf het begrotingsjaar 2020 met 121.000 euro verminderd. Het bedrag voor de Antwerp Management School wordt vanaf het begrotingsjaar 2020 met 63.000 euro verminderd. De bedragen voor de hogere instituten voor schone kunsten en voor de instellingen die excellente kunstopleidingen organiseren, worden vanaf het begrotingsjaar 2020 met 265.000 euro verminderd. In het begrotingsjaar 2019 werd al beslist

om op recurrente wijze 797.000 euro weg te nemen bij de autonome hogescholen.

Bij de aanpassing van dezelfde begroting 2020 vindt de Vlaamse Regering plots 4,797 miljoen euro. Waar al dat geld plotsklaps vandaan komt, is voor ons duidelijk: ze zijn het gaan halen bij het nu al ondergefinancierde hoger onderwijs zelf. Van de geplande bijkomende middelen wordt 4 miljoen euro tijdelijk – alleen voor het begrotingsjaar 2020 – aangewend voor de STEM-opleidingen. Toen we vroegen waarom deze middelen niet recurrent aan de hogescholen worden toegekend, kregen wij tot onze verbijstering als antwoord: "Over de definitieve aanwending van deze middelen is er nog geen politiek akkoord binnen de Vlaamse Regering." Achter deze cijfers zitten personeelsleden die van hun hogeschool geen werkzekerheid zullen krijgen na 2020.

De overige 797.000 euro, die eigenlijk afkomstig zijn van de publiekrechtelijke hogescholen, worden voor 60 procent toegevoegd aan de enveloppe voor de gesubsidieerde vrije hogescholen en voor 40 procent aan de enveloppe van de publiekrechtelijke hogescholen.

Onze conclusie is duidelijk: de Vlaamse regering verdeelt het geld van de armen

onder de armen en vindt dat de armen gelukkig mogen zijn dat ze iets krijgen.

marc.borremans@acod.be

Wim Benda (ACOD-militant)

"Ouders en leerlingen betogen samen met leerkrachten in de Verenigde Staten"

In 2018 en 2019 ging er een stakingsgolf door het Amerikaanse onderwijs. West Virginia beet de spits af, gevolgd door Oklahoma, LA, Chicago enzovoort. Vaak leidden de stakingen tot indrukwekkende overwinningen. ACOD-militant Wim Benda verdiepte zich in deze strijd om te achterhalen wat wij daaruit kunnen leren.

Vele staten in de VS hebben een restrictieve vakbondswetgeving. Toch zie je ook of misschien net in die staten acties. Hoe komt dat?

Wim Benda: "De mensen moeten het ene na het andere slikken: vandaag moeten ze loon inleveren, morgen moeten ze bepaalde rechten afstaan en overmorgen verliezen ze weer iets anders. Op zich verklaart dit niet dat zij plotseling in actie komen, wel dat er een voedingsbodem is. De eerste campagne van Bernie Sanders om presidentskandidaat te worden voor de Democraten droeg daar ook toe bij. Velen kregen plots het gevoel dat ze niet alleen stonden. Er was een presidentskandidaat die opkwam voor gewone mensen en tegen de extreme ongelijkheid. De socialistische taal die Bernie Sanders sprak, heeft hen geïnspireerd in hun syndicaal werk. Dat bleek duidelijk uit de interviews die socioloog Eric Blanc verzamelde voor zijn boekje over het begin van deze stakingsgolf: 'Red State Revolt, the teachers' strikes and working-class politics'."

Hoe verklaar je dat er net in de 'red states', de staten gedomineerd door de Republikeinen, zo veel acties van de grond komen?

Wim Benda: "Wetgeving is in deze staten extra asociaal. Tegelijk moeten we oppassen met een tegenstelling tussen 'slechte' Republikeinen en 'goede' Democraten. Sommige van die red states waren ooit niet Republikeins. Ze werden het uit protest tegen het beleid van Democraten zoals Hillary Clinton. Je kan zeggen dat veel kiezers in hun eigen voet schieten door niet te gaan stemmen of door voor Trump

Wim Benda: "De actievoerders wilden dat ook de gemeenschap en vooral de leerlingen er zouden op vooruitgaan. Uiteindelijk zijn de arbeidsomstandigheden van de leerkrachten tegelijk ook de leeromstandigheden van de leerlingen."

te kiezen, maar de vraag is waar hun frustratie vandaan komt. Wat hebben de Democraten geboden? De arbeidswetgeving voor ambtenaren is in veel staten van de VS zeer streng. Ze mogen niet staken, in het beste geval mogen ze onderhandelen over hun salaris of pensioen. In West Virginia, waar alles gestart is, mochten ambtenaren en leerkrachten zelfs dat niet. Maar die wetten komen van de Democraten, die de staat regeerden van 1932 tot 2014. Op een zeker punt zijn mensen de inleveringen beu en gaan ze toch over tot actie. Ook de privatisering van het openbaar onderwijs speelt een rol in het protest. Die wordt gepromoot door rechtse figuren zoals de Koch Brothers, kapitalisten in de energiesector, maar evengoed door de minister van Onderwijs van Obama. Hij vereenvoudigde de oprichting van 'charter schools', private scholen erkend en gesubsidieerd door de overheid. De leerkrachten in de publieke scholen zien dat er geld wordt overgepompt van hun scholen naar die charter schools en dat de arbeidsomstandigheden daar veel slechter zijn."

De stakingen draaiden dus niet alleen om looneisen?

Wim Benda: "Op de ene plek wel, op de andere niet. De eerste stakingen zijn uitgekomen in staten waar leerkrachten zeer slecht betaald werden en een hele reeks inleveringen hadden moeten slikken, terwijl ze zagen dat de rijken steeds minder belastingen betaalden. Aan de ene kant fiscale cadeaus uitdelen en aan de andere kant zeggen dat er geen geld meer is voor onderwijs, dat ging er bij hen niet meer in. Later kregen de stakingen een bredere dimensie. De actievoerders wilden dat ook de gemeenschap en vooral de leerlingen er zouden op vooruitgaan. Uiteindelijk zijn de arbeidsomstandigheden van de leerkrachten tegelijk ook de leeromstandigheden van de leerlingen. Zo gingen ze bijvoorbeeld ijveren voor meer 'nurses' en 'counselors', vergelijkbaar met onze CLB's. Ze beperkten zich niet tot de klassieke loon- en pensioeneisen varen en stelden zich de vraag wat er echt nodig was in de scholen. In LA vroegen ze meer groen op school en kleinere klassen, iets wat niet

onderwijs

alleen een voordeel voor leerkrachten is. Een andere eis was de aanstelling van bibliothecarissen om iets te doen aan de beperkte leescultuur bij de leerlingen thuis. Vlak voor de leerkrachten in LA in staking zouden gaan, zegde de overheid een loonsverhoging van zes procent toe. Toch ging de staking door omdat er aan de eisen voor de leerlingen niet voldaan was. Als mensen zien dat leerkrachten actievoeren voor meer dan hun eigen loon, hebben ze daar sympathie voor. Dan merk je dat ouders ook aanwezig zijn op betogingen en meetings en dat er steun is van leerlingen.”

Vanwaar komt dat idee om de syndicale strijd te verbreden tot acties voor het algemeen belang?

Wim Benda: “Tien jaar geleden ontstond in Chicago binnen de onderwijsvakbond een basisbeweging met socialistische militanten die vonden dat de vakbondstop te dicht aanleunde bij het stadsbestuur: er werden te veel deals gesloten en ze voerden te weinig actie. Hun visie benadrukte de organisatie van de leden én het betrekken van de gemeenschappen rond de scholen. Daardoor verkozen de leden hen als nieuwe leiding. Toen het stadsbestuur in 2012 weer uitpakte met sociaal beleid, gingen ze in de tegenaanval met een staking van tien dagen die de maatregelen tegenhield. Zo’n overwinning was lang geleden. Syndicalisten in andere staten werden gevormd met dit als voorbeeld, wat bijdroeg tot de successen van de stakingsgolf in 2018-2019. Het waren vaak ook degelijk voorbereide stakingen van onbepaalde duur vanuit de houding: ‘We gaan niet terug naar school voor de overheid heeft toegegeven.’ En dat werkt.”

Wim Benda geeft Humane Wetenschappen in Atheneum Kapellen en Syndicaal Werk aan de Erasmushogeschool. Hij is syndicaal afgevaardigde in zijn school en bestuurslid van ACOD Onderwijs Antwerpen.

Wil je een exemplaar van ‘Red State Revolt, the teachers’ strikes and working-class politics’ winnen? Stuur dan een e-mail naar onderwijs@acod.be (onderwerp: quiz) en beantwoord volgende vragen: (1) Wat zijn charter schools en (2) wanneer (datum + uur) ontvangen wij de derde reactie op deze quizvragen?

Brochure schoolverlaters

Wil je volgend jaar starten in het onderwijs of ken je iemand die dat van plan is? ACOD Onderwijs helpt bij de eerste stappen in het onderwijs. Onze brochure voor startende leerkrachten staat online. Je vindt de link op onze website, links bovenaan.

Corona-ouderschapsverlof en meer mogelijkheden voor loopbaanonderbreking

Bij het ter perse gaan van dit nummer van Tribune moest het Vlaams parlement nog stemmen over de invoering van corona-ouderschapsverlof en over aanpassingen van de loopbaanonderbreking. Je kan het allemaal lezen op onze webs

CoViD-19 in de cultuursector

Safety first!

De coronacrisis bracht onze vakbondswerking in een stroomversnelling. We ijverden er in de cultuurorganisaties voor om de lonen zo lang mogelijk te blijven uitbetalen. Als dat geen optie meer was, volgden onderhandelingen over de tijdelijke werkloosheid: voor wie en voor hoe lang? We probeerden directies zover te krijgen dat ze het loonverlies compenseren en dat ze in tegemoetkomingen voorzien voor de eventuele flexwerkers die plots hun opdracht verliezen. Deze preciaire krachten mogen niet de speelbal zijn van de willekeur van de werkgevers. Wij willen solidariteit, geen vriendjespolitiek. En worden er veiligheidsmaatregelen genomen voor de cultuurwerkers die wel aan de slag blijven? Kortom, we zaten nog met veel vragen.

Noodfonds lost niet alle problemen op

De overheid kwam gelukkig tegemoet aan enkele van onze eisen. Het bedrag van de tijdelijke werkloosheid werd tijdelijk verhoogd en de toepassing van het systeem werd uitgebreid. Er kwam een noodfonds voor de cultuursector. En de referteperiodes van de werkloosheid (om toegang te krijgen tot de werkloosheid en voor de verlenging van het zogenaamde 'kunstenaarsstatuut') werden geschorst voor de periode van de quarantaine.

Helaas vallen nog heel wat cultuurwerkers uit de boot. Omdat ze vaak met opeenvolgende korte contracten werken, met tussen door veel onbetaalde arbeid, hebben zij soms onvoldoende rechten opgebouwd om in aanmerking te komen voor de werkloosheid. Ze grijpen ook naast de tijdelijke werkloosheid omdat contracten soms pas op de dag zelf worden getekend, zodat je bij de RVA niet kan bewijzen dat je wel degelijk een opdracht in het vooruitzicht had. Aangezien zowat een op drie kunstenaars werkt met korte contracten via dure tussenpersonen (via interim of 'sociale bureaus voor kunstenaars'), vallen nu veel cultuurscheppers zonder inkomen. Nochtans zijn zij het die onze creatieve sector draaiende houden. Die 'flexibiliteit' van

onze 'arbeidsmarkt' is het resultaat van jarenlange, structurele onderfinanciering en aanhoudende besparingen.

Corona legt pijnpunten cultuursector bloot

Corona leert ons nu dat hoe flexibeler je werkt, hoe groter de kans op precariteit. Opvallend veel cultuurwerkers zijn vandaag het slachtoffer van de liberalisering van het werkveld die zich de vorige jaren heeft doorgezet. Zij dreigen nu door de mazen van het sociale vangnet te vallen. Het virus treft het integrale kunstveld catastrofaal hard, niet alleen de flexwerkers. Duizenden culturele evenementen zijn al geannuleerd. De Nationale Veiligheidsraad had amper aandacht voor de cultuursector bij het voorbereiden van de exit uit de lockdown. Heel wat organisaties stevenen af op een failliet. Wie wordt binnenkort ontslagen? Komt het culturele leven binnenkort stilaan terug op gang? Sommige organisatoren nemen het zekere voor het onzekere en cancelen alvast hun plannen voor het najaar. Zal het publiek in de toekomst nog naar voorstellingen durven komen? Dreigt er een nieuwe golf van besmettingen? Onzekerheid troef. Alleen solidariteit zal ons er samen doorheen helpen.

Bereid je voor op de heropstart

Tot slot hebben we nog een boodschap voor de werkgevers: onderhandel over de heropstart samen met de vakbondsafgevaardigden! Onnodige risico's zullen we aan de sociale inspectie melden. Die kan passende maatregelen opleggen, bevel geven tot onmiddellijke stopzetting van de arbeid of zelfs het pand laten ontruimen en verzegelen. Voorts kan de werkgever strafrechtelijke en administratieve geldboetes oplopen. Indien een werknemer gezondheidsschade opliep, kunnen de sancties ook gevangenisstraffen omvatten (art. 127 tot 132 van het Sociaal Strafwetboek). Tijdens de lockdown bleek dat de inspectie bij 80 procent van de gecontroleerde organisaties inbreuken op het welzijn en de gezondheid vaststelde. Dat soort onkunde kunnen we ons niet permitteren, zo werken we zelf een nieuwe virusuitbraak in de hand.

Ter voorbereiding van de exit uit de lockdown, of voor de cultuurwerkers die nog in dienst zijn, zetten we nu volop in op veiligheid. Ons veiligheidsadvies vind je op onze webstek: acodcultuur.be. Hang de tips eventueel uit op de werkplek.

Robrecht Vanderbeeken

Besparing projectsubsidies voorlopig teruggedraaid

Er is ook goed nieuws: door het aanhoudende cultuurprotest draaide cultuurminister Jambon (toch voor dit jaar) de besparing op de projectsubsidies terug. Strijd loont! Wie dacht dat dit onhaalbaar was, want 'het primaat van de politiek' had het beslist, krijgt ongelijk. We blijven ook hoopvol: het opnieuw openbloeien van het bruisende cultuurleven is als de lente, dat hou je niet tegen.

Tribune is een uitgave
van ACOD-ABVV
verant. uitgever:
Chris Reniers
Fontainasplein 9-11
1000 Brussel

PB-PP
BELGIE(N) - BELGIQUE

Corona in vraag en antwoord

Coronavirus/CoViD-19: wat zijn de rechten van werknemers?

Het ABVV informeert over wat kan en niet kan op de werkvloer, bij telewerk, bij ziekte, bij technische werkloosheid.

<http://www.abvv.be/-/corona-vragen-antwoorden>

Tijdelijk werkloos: wat moet je doen?

Tijdelijk werkloos gesteld omwille van de coronacrisis? Dien je aanvraag in op www.tijdelijkwerkloos.be en het ABVV brengt alles in orde. Ook als je nog geen ABVV-lid bent.

<http://www.abvv.be/-/corona-tijdelijk-werkloos>

Wat als de bank een attest van tijdelijke werkloosheid vraagt?

Tijdelijk werkloos en uitstel vragen om een hypothecaire lening af te betalen? Dan is het mogelijk dat de bank een attest vraagt. Momenteel kan enkel de werkgever dit attest verschaffen.

<http://www.abvv.be/-/wat-als-de-bank-een-attest-vraagt-voor-tijdelijke-werkloosheid->

Volledig werkloos? Dien de controlekaart vroeger in.

Wie volledig werkloos is, mag zijn/haar controlekaart al in de voorlaatste week van de maand aan ons bezorgen. Op papier of digitaal. Zo spreiden we de verwerking.

<http://www.abvv.be/-/volledig-werkloos-controlekaart-indienen>

Vlaamse energie- en waterpremie.

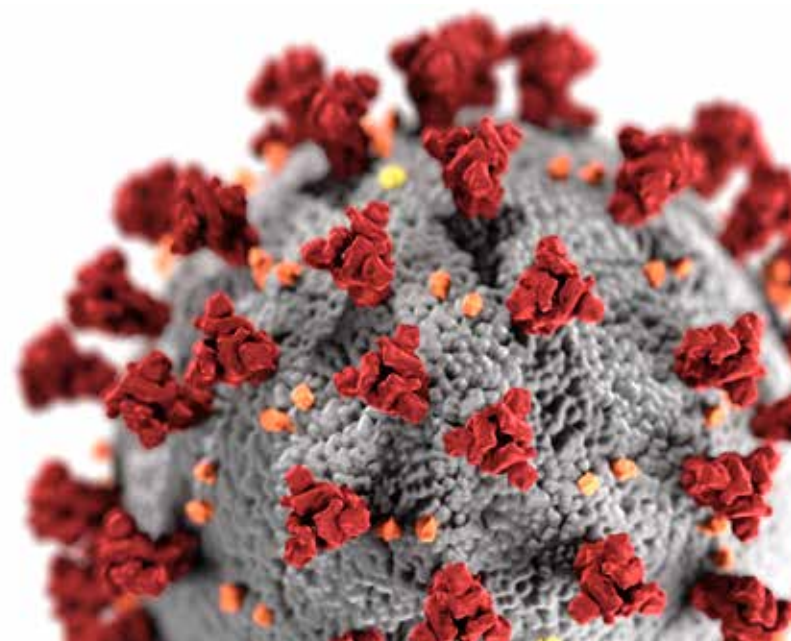
Elke werknemer die tijdelijk werkloos werd door de coronacrisis, ontvangt van de Vlaamse overheid een eenmalig vast bedrag van 202,68 euro voor de betaling van de water- en energiefactuur.

<http://www.abvv.be/-/tijdelijk-werklozen-krijgen-200-euro-op-rekening-gestort-voor-water-en-energiefactuur>

Corona en grensarbeid.

Grensarbeider en getroffen door de coronamaatregelen in de uitoefening van je job? Het ABVV informeert je.

<http://www.abvv.be/-/grensarbeid-en-coronavirus-wat-moet-je-weten->

Ook tijdens de coronacrisis staat de ACOD voor je klaar!

Heb je een dringende vraag over een probleem op je werk naar aanleiding van de coronamaatregelen? Neem dan contact op met je ACOD-afgevaardigde van je sector of je gewest. Je vindt hun contacten op www.acodonline.be.

In uiterst hoogdringende gevallen kan je ook contact opnemen via info@acodonline.be of 0479 94 99 97.

We helpen je zo snel mogelijk verder!